

NAPREJ

Glasiło jugoslovanske socialno demokratične stranke.

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan popoldne.

Uredništvo in upravljalstvo v Ljubljani, Franciškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina: po pošti s dostavljanjem na dom za celo leto K 42.—, za pol leta K 21.—, za četrt leta K 10.50, za mesec K 3.50. Za Nemčijo celo leto K 46, za ostalo tujino in Ameriko K 54.

Inszerati: Enostopna peti vrtica 30 v; pogojen prostor K 1.—; razglasi in poslane vrtice po 60 v; večkratne objave po dogovoru primeren popust.

Reklamacije za list se poštnine proste.

Posamezna številka 20 vinarjev.

Jugoslov. socialdem. stranka sklicuje za nedeljo, dne 1. decembra ljudske shode

z dnevnem redom:

Jugoslovanska država in delavstvo.

Shodi se vrše v naslednjih krajih:

Jesenice: ob 10. dopoldne pri »Jelenu«, poroča sodrug Prepeluh;

Trbovlje: ob 3. popoldne na vrtu »Delavskega doma«, poroča sodrug Petekjan;

Škofja Loka: ob 9. dopoldne v pivovarni pri »Prajarcu«, poroča sodrug Kocmur;

Črna: ob 12. opoldne v dvorani gosp. Krulca, poroča sodrug Tokan;

Litija: ob 3. popoldne v gostilni pri »Pošti«, poroča sodrug M. Čobal;

Zidanost: ob 3. popoldne v restavraciji »Juvančič«, poročata sodr. Malovrh in dr. Lemež;

Laški trg: ob 9. dopoldne, poroča s. dr. Lemež;

Črešnjevec: uro in kraj se določi, poroča sodrug dr. Korun.

Naslednjo nedeljo, dne 8. decembra, se bodo vršili shodi v teh-le krajih: Št. Vidu pri Ljubljani, v Novem mestu, Radečah, Vrhovem, Brežicah, Rajhenburgu, Ptuju, Ormožu, Ljutomeru in Vevčah. Sodruga zaupnike iz teh krajev prosimo, da nam sporoče gostilne in uro, kje in kdaj naj se shodi vrše.

Kvišku, duše, zdramite se, strnite se!

Najvišarnejši dnevi revolucije so za nami. Toda boj za Svobodo se ni končal. Reakcija hodi okolo, zatirana v obleko Svobode. Ne smemo biti le na straži, marveč ojačiti moramo krđela, ki ponosno nosijo rdeči prapor! Sodrugi! Sodrđavljan! Pojdite od tovariša do tovariša, od znanca do znanca, in jim raztolmačite naš program in jih pozovte, naj pristopijo v socialistično politično organizacijo. Kajti čim večje bo število organiziranih delavcev in delavk, tem mogočnejša, tem silnejša bo naša bramba. Kmalu se vrše volitve v konstituantno naše mlade države. Nasprotniki se že danes pripravljajo, da starejo nas socialne demokrate in s tem tudi komaj osvojeno Svobodo. Zategadelj, sodrugi, sodružice, izkoristite sleherni priložnost in nabirajte novih bojnikov, novih bojevnice! Naše geslo se glasi: Za svobodo! Zoper reakcijo! Za socialno Jugoslavijo!

Sodrugi! Kjer pričinja okoreli birokrat, tam neha človek, in disciplino so našim uradnikom, županom in poslancem, tako vtepli v glavo, da bi preje izdali samega sebe, nego se le za las oddaljili od mrtve črke. Na stečaj so naši novi gospodje odprli usta in svečano povedali, da so vsi stari zakoni v veljavi. V nemški Avstriji vlada popolna tiskovna in zborovalna svoboda. Zborovanj ni treba naznanjati oblastvom, cenzure ni nobene, prepoved razpečavanja časnikov, brošur, letakov itd. je razveljavljena. A pri nas? To sramoto treba odpraviti in še marsikatero drugo!

Delavci! Delavke! Resni časi se bližajo in njih močni, silni glas vas kliče! Na milijone vas je, delavci, in faktor ste, brez katerega ne bi mogla obstojati nobena moderna država. Zdaj nam še vedno gospodarijo osebe, ki ne mislijo na bedo delovnega ljudstva: gluhe so za vsak klic zatiranih, svojo sebično politiko bi rade zavlekli v nedogled.

Delavci! Vsi, ki nimate pravic! V tem resnem času se obračamo do vas. No zamudite odločilne ure! Ogromno število slovenskih delavcev in delavk živi še brez zveze s tovariši in tovarišicami, brez zanimanja za skup-

ne interese, brez organizacije. Zato je položaj slovenskega proletariata slabši nego položaj delavcev v drugih državah. Sedaj je čas, da se vzdramite in strnete!

Predvsem se obračamo do organiziranih tovarišev. V dobi, ko je treba z vsemi močmi stopiti na plan, je vaša sveta dolžnost, da storite vse, kar je le mogoče za vzbuditev vaših še nezavednih tovarišev, za pomnoževanje članov v vaših društvih, za razširjenje političnega spoznanja. Z večjo odločnostjo, z nepopustno vztrajnostjo, s preziranjem vseh težav morate izvršiti to nujno delo. Nevtrudljivi morate biti, nobene priložnosti ne smete zamuditi, da pridobite novih somišljenikov in da jih privedete v vaše organizacije.

Vi pa, delavci, ki še niste organizirani, pomislite, da ni zmage brez boja in da nima nihče pravice, upati na zboljšanje, kdor se ne udeleži potrebnega dela. Otre-site se neumne misli: »Saj pojde tudi brez mene«. Tako jih pravi sto in tisoč, tako bi lahko dejal vsakdo — in kako naj bi šlo potem? Kdor hoče biti deležen zmage, se mora udeležiti tudi boja. V sedanjem resnem času je naravnost izdajstvo, s prekrižanimi rokami gledati, kako se žrtvujejo drugi, pa čakati na pečene golobe. Ne čakajte, da se vas nagovarja. Pridite sami, pristopite organizaciji stranke in vaše stroke. Vsi v politično, strokovno in izobraževalno organizacijo! Čim prej boste vsi organizirani, tem lažji in krašji bo boj, tem lepša bo zmaga in tem bogatejši njen sad.

Milijoni naj se dvignejo po Jugoslaviji. Ena misel naj prešine vse in vsi bodimo pripravljeni na boj, da dobimo krasna ideja socialne republike kri in meso.

Pojdimo na delo, pojdimo na boj! Brez strahu in brez počitka.

Zastopnike delavcev v občinske svete!

Pisali smo že o zahtevi, da naša vlada popravi krivico, ki jo je napravil delavstvu stari sistem s tem, da mu je z reakcionarnimi občinskimi volivnimi redi onemogočil sodelovanje pri občinah.

Ponavljamo to svojo zahtevo danes ponovno!

Ali ni sramota, da sedi v Ljubljani v občinskem svetu toliko Nemcev — kapitalistov in le en zastopnik delavstva? In odpomoč bi bila tako lahka — samo naša vlada, reakcionarna in prožeta še starega nedemokratskega duha, se ne zgane!

Prenovi naj za prehodno dobo ljubljanski občinski svet tako, kakor to odgovarja resničnemu številu delavstva v Ljubljani!

Opozarjamo na Maribor: Nemško nacionalna klika, ki je v strahu za »nemški« značaj Maribora, je poklicala 10 nemških socialistov v občinski svet. Ker so sre tega občinskega zastopa štete, opozarjamo že danes vlado na to, da pri sestavi začasnega mestnega svetovallstva v Mariboru ne pozabi na mariborsko delavstvo, slovensko in nemško!

Isto velja za Celovec in za celo vrsto drugih krajev na Slovenskem, kjer je večje število delavstva!

Občine so glavni faktor za aprovizacijo in delavstvo, ki je izključno vezano na občinske prehranjevalne urade, ne more sodelovati!

Ali ne čutite te krivice, te sramote, ki jo z vašo brezbriznostjo prizadevate delavstvu, gospodje pri vladi! In pravite, da ste demokratični?

Dušan Popović mrtev.

Srbska socialna demokracija plaka za enim svojih najboljših sinov in učiteljev, za vedno delavnim, ljubljanim in nepozabnim Dušanom Popovićem: Tajnik srbske socialistične stranke, najduhovitejši in največji časnikar na Balkanu, sodrug Dušan Popović je umrl minuli teden v Londonu.

Svetovna vojna je hudo udarila srbsko socialno demokratično stranko, in nobena druga politična struja na Balkanu ni doprinesla vojnemu bogu toliko žrtev, kakor uprav srbska socialna demokratična. Izgubila je že početkom vojne Dimitrija Tucovića, učitelja srbskega proletariata, koncem vojne pa jo je zapustil ponos in dika srbskega, da, jugoslovanskega časnikarstva, Dušan Popović.

Umrli sodrug je bil pred vojno dolgoletni sotrudnik in urednik »Radničkih Novin«, glavnega glasila srbske

socialistične stranke v Belgradu. Popovićeva zasluga je, da so postale »Radničke Novine« eden najboljših socialističnih listov, v katerih je znal pokojni sodrug s svojo veliko inteligentnostjo, bistroumnostjo, fino ironijo in krasno praktično filozofijo vzgajati svoje bralce in jih pritegovati na list. Popović ni bil le genialen časnikar, bil je tudi misleč umetnik, harmonična duša, imel je obširno zgodovinsko znanje, bil je izvrsten politični ekonom in filozof ter tudi umetniško vrlo naobražen. V svojih delih se je izražal jasno in precizno. Držal se je načela: Strankin list naj govori in piše v imenu stranke. Časnikar mora pisati v imenu stranke. In to je bil Popović. Celo svojo intelektualno bitnost je poklonil stranki.

Kot tajnik srbske socialno demokratične stranke je odšel Dušan Popović na planirano štokholmsko konferenco, kjer se je sešel s sodrugom Kaclerovićem. Ob tej priliki je napisal in objavil spomenico o položaju, ki je vladal v poraženi Srbiji. To je knjiga, ki je izzvala toliko zanimanja in tolik sloves, da je bila v kratkem prestavljena v vse svetovne jezike. Njegovo delovanje v Londonu je šlo v praven socialistični misli, odločno je nastopal proti imperializmu in branil svoj narod pred zatiranjem in nasilnim ravnanjem s strani okupacijskih sil.

Dušan Popović je mrtev. Za dragim in velikim sodrugom žalujejo slovenski socialisti, srbskim sodrugom pa izrekajo presrečno bratsko sožalje.

Politični pregled.

— Odbor Narodnega vjeća na Jesenicah in oni na Koroški-Beli sta na skupni seji, ki se je vršila 23. t. m. sklenila dve resoluciji. Prva se glasi: 1. »Slovenski Koroški in naši gorenji dolini preti nevarnost italijanske invazije z vsemi njenimi zlemi posledicami. Zato prosita odbora NV na Jesenicah in Koroški-Beli, da srbsko vojaštvo nemudoma zasede slovensko Koroško in gorenji del naše doline. 2. Cenzura naj se odpravi. 3. Zahtevamo popolno in takojšnjo svobodo besede, tiska, združevanja in zborovanja«. Druga pa: »Oba odbora izišla iz ljudstva in reprezentujoča 10.000 ljudi — dveh največjih industrijskih občin v Jugoslaviji — se soglasno izjavljata za takojšnjo popolno politično ujedinjenje vseh avstro-ogrskih Jugoslovancev s Srbijo in Črnogoro«.

— Srbske čete na Štajerskem. Iz informativnega poročila okrajnega glavarstva v Lipnici je razvideti, da je srbski oddelek, ki je predvčerajšnjim zasedel kolodvor in kraj Spielfeld, od Narodnega vjeća v Zagrebu in od generala Maistra v Mariboru dobil samo nalog, naj kolodvor in kraj Spielfeld zasede kot na skrajni severni meji slovenskega jezikovnega ozemlja ležeže selišče. Da bi te čete prodirale preko Spielfelda više proti severu, se absolutno ne namerava, ker je više gori strnjeno nemško jezikovno ozemlje.

— Srbski ministrski predsednik odstopil. Iz Zagreba se brzojavno poroča: Dogovor med nekaterimi člani SHS, Jugoslovanskega Odbora v Ženevi in srbskim ministrskim predsednikom Pašićem v Ženevi ni odgovarjal razpoloženju merodajnih krogov kraljevine Srbije in je izjavil ministrski predsednik Pašić, da je podpisal ta dogovor proti svoji volji. Srbska vlada je temu dogovoru odrekla svoje odobrenje, vsled česar je dogovor postal brezpredmeten. Pašić je iz tega položaja izvajal konsekvence ter podal svojo demisijo. Zato ostane sedaj pri edini osnovi za ujedinjenje SHS merodajni sklep Narodnega vjeća od 24. t. m. Odposlanstvo Narodnega vjeća je danes odpotovalo v Belgrad.

— Radovljiški politični okraj za edinstvo s Srbijo. Dne 25. novembra 1918 v Radovljici zbrani zastopniki krajevnih odborov radovljiškega političnega okraja so soglasno sklenili sledečo izjavo: Zbor narodnih odborov političnega okraja Radovljica izjavlja, da smatra po vsestranskem uvaževanju političnega položaja kot nujno potrebno in neodložljivo takojšnjo izvedbo ujedinjenja s kraljevino Srbijo, ki se mora izvršiti takoj pod vsakim pogojem, in, da zlasti načelno razlike glede ustavne oblike ne smejo zadržati izvršitve tega popolnega ujedinjenja niti za dan več.

— Razno vesti iz Hrvatske. Poroča se nam iz Zagreba: Tržaški sodrug Rudolf Golouh je skozi Zagreb odpotoval v Švico, da potom socialističnih strank v en-

tentnih državah kaj doseže proti zasedanju naših krajev po italijanskih četah. — Hrvatski sodrug Vilim Bukšeg se je vrnil s Krfa in prevzel posle poverjenišva za socialno skrbstvo. Z njim je prišel tudi sodrug dr. Živko Topalović, ugleden član srbske socialne demokratske stranke. V službenih zadevah (kot srbski nadporočnik zbira bivše srbske ujetnike) se bo nekaj dni mudil v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu in potem odputuje v Belgrad. V nedeljo, dne 24. t. m., je v zagrebškem Metropol-Kinu javno predaval o razpadu Avstro-Ogrske. — Kakor znano je sodrug dr. Mijo Radošević svoj čas odpotoval v imenu hrvatske socialno demokratske stranke na stockholmsko konferenco in tu v njenem imenu podal izjavo, ki zahteva uničenje Avstro-Ogrske, pa se zaradi te izjave ni mogel vrniti domov pred dovršenim prevratom. Na Krfo je sodrug Bukšeg izvedel, da se Radošević nahaja v Petrogradu. — Sodrugi Franjo Markić, zastopnik bosanske stranke na stockholmski konferenci, ki se ni mogel vrniti iz istega razloga kakor Radošević, biva z ženo in sinom v Parizu. — Dr. Franjo Potočnjak je živ in zdrav v Londonu, torej ni resnična ona vest, da je poginil v Petrogradu v pouličnih bojih proti boljševikom, kakor so poročali naši listi.

— **Oklic na slovaški narod.** Po ministrskem predsedniku dr. Kramarju, ministru dr. Šrobarju in podpredsedniku Narodne skupščine dr. Belli podpisan proglas na slovaški narod povdarja trpljenje Slovakov in izjavlja, da nobena spletkarjenja ne morejo uničiti vspostavitve čehoslovaške republike, ki je vsled ponovnih svečanostnih deklaracij zveznih vlad vzvišena nad vsakim dvomom in popolnoma zagotovljena. Zastopniki čehoslovaškega naroda, ki so konferirali s pariško češko vlado, so prinesli razveseljivo vest, da so zadobile zahteve čehoslovaškega naroda neizpodbitno odobravanje zavezniških vlad in da se bodo uresničile njegove težnje. Iz ozemelj Češke, Moravske, Šlezije in Slovaške od Požuna do Ungvarja bo vpostavljena močna, popolnega in samostojnega razvoja zmožna država.

— **Iz čehoslovaške republike.** V nedeljo so čehoslovaške čete zasedle Trnavo na Slovaškem. Madžarske čete so se v neredu umaknile in so bile deloma ujetе. — Pri armadi generala Pilsner-Baltina v Albaniji se nahaja 40.000 mož čehoslovaške narodnosti, katere prepeljejo preko Reke, Zagreba in Maribora na Dunaj. — Predsednik rumunskega narodnega sveta dr. Isopescu-Grecul je došel v Prago, da se pogaja s Čehi o razmerju med čehoslovaško in rumunsko državo.

— **Notifikacija neodvisne ujedinjene Poljske.** Vrhovni poveljnik poljskih armad Pilsudski je v imenu poljske. Noto je sopolodpisal voditelj ministrstva za zunanje vtrajnih vlad ustanovitev ujedinjene in neodvisne Poljske. Nato je sopolodpisal voditelj ministrstva za unanje posle T. Filipovič. Eden izmed vzrokov, da je ta nota zapoznala, je bila nemška okupacija, ki je ovirala vso svobodo gibanja. Vodilna ideja note je prepričanje, da bo vlada, nastala po volji celega naroda in opirajoča se na iskreno demokracijo, delala na to, da se v državi vzdrži red in da bo vršila vse dolžnosti glede prebivalstva v duhu pravičnosti in sprave. Poljska vlada se nadeja, da nobena tuja armada ne pride v deželo brez nje vednosti in da bode v slučaju potrebe vlade tujih držav republik dale svojo pomoč.

— **Združitev Schleswiga z Dansko.** Kakor povelja dani listi, je poslal danski poslanik v Berlinu svojemu zunanjemu ministrstvu nastopno pismo poslanca Hansena: Apenrade, 18. novembra. Izročam danski vladi v imenu danskih prebivalcev severnega Schleswiga resolucijo, ki jo je sprejela na svojem zborovanju v Apenradu politična organizacija volilnih društev severnega Schleswiga 17. t. m. Prilagam tudi pismo zunanjega ministra nemške republike. Nemška vlada sprejema Wilsonov program in mu priznava pravico, da si določimo svojo bodočo usodo sami na podlagi samoodločbe narodov. Opozorjam na ti pismi in prošim vlado, da stori pri zavezniških potrebne korake, da doseže dansko prebivalstvo severnega Schleswiga pri mirovnih pogajanjih priznanje svojih pravic in da se s tem izpolni njegova goreča želja po združitvi s staro domovino. Omenjena resolucija zahteva uvedbo ljudskega glasovanja o vprašanju združitve severnega Schleswiga z Dansko.

— **Ententni žurnalisti na Dunaju.** Dunaj, 26. novembra. (K. u.) Snoči je došlo semkaj preko Švice in Tirolskega večje število ententnih žurnalistov. Ker so bili večinoma povabljeni po državnem svetu, so bili oficijelno sprejeti in odvedeni v njihova stanovanja. Davi so imeli informativno vožnjo na Dunaj.

— **Volilna pravica v Nemški Avstriji.** »Politische Korrespondenz« poroča: Osnutek volilnega reda, ki ga državna pisarna najprej predloži državnemu svetu, temelji na proporcionalni volitvi in splošni, enaki, direktni in tajni glasovalni pravici vseh državljanov brez razlike spola. Število na en volilni kraj odpadajočih mandatov se ravna po številu prebivalstva, in sicer odpade približno 50.000 oseb na en mandat. Volitev se izvrši po proporciji z nepremisljivo, obvezno listo. Pri tem morejo stranke postaviti toliko kandidatov, kolikor je v okraju mandatov oddati. Kandidatje, ki niso dobili primerne števila glasov, pač pa imajo največjo manjšino, ki torej

niso izvoljeni, postanejo namestniki, ki se vpokličejo, ako izvoljenec umre ali odstopi.

— **Iz italijanskega parlamenta.** Glasom italijanskih listov je finančni minister italijanskemu parlamentu v svrhu, da se mu podeli veljava zakona, predložil sklep, da bo država, začeni z dnem, ki ga določi kraljev dekret, skrbela za monopolizovano nabavo in prodajo kave in njenih surogatov, čaja, sladkorja, petroleja, bencina, parafina in drugačnega mineralnega olja, premoga (razen koksa, ki ga producira Italija sama), denaturiranega alkohola, eksplozivnih snovi in električnih žarnic. Od istega dne prevzame država tudi monopol za izkopavanje in za prodajo živega srebra ter monopol za produkcijo kinina.

— **Amerika zmanjša stanje ekspedicijskih čet.** Washington, 25. novembra. (K. u.) Reuterjev urad javlja: Vojni minister Baker je sporočil, da se bo zmanjšalo stanje ameriških ekspedicijskih čet na polovico sedanjega števila in da bo ostalo le kakih 30 divizij.

— **Rumuni prodirajo na Ogrsko.** Močni rumunski oddelki prodirajo na Ogrsko. Rumunske čete so zasedle celo Bukovino. Rumunski narodni svet je dobil poročilo, da bodo rumunske čete zasedle 26 ogrskih komitatov.

— **Zmaga socialnih demokratov v Draždanih.** Pri volitvah v draždanski delavski svet so dobili neodvisni 4300 glasov, socialni demokrati pa 56.000 glasov.

— **Wilson dosegel vse svoje cilje.** Državni tajnik za vnane zadeve Zedinjenih držav je izjavil, da je Amerika dosegla vse svoje cilje, zaradi katerih je šla v svetovno vojno. Naloga Amerike je sedaj, da pomaga Evropi z živili.

S sej Narodne vlade SHS

Z 22. seje v Ljubljani, dne 23. novembra 1918.

Odobri se načrt za ustanovitev višjega deželnega sodišča in višjega državnega pravdnštva v Ljubljani.

Koroški deželni odbor poroča, da so se nemške čete in narodne straže umaknile na severni breg Drave, in predlaga, da se prično takoj pogajanja o meji med območjem Narodne vlade v Ljubljani in Nemško Avstrijo. Isto poroča državni urad za zunanje zadeve na Dunaju, ki predlaga, naj pridejo takoj zastopniki Nemške Avstrije v Ljubljano, da se dogovorijo o vseh skupnih zadevah; Nemška Avstrija želi živeti z jugoslovansko državo v prijateljskem razmerju.

Vodstvo policijskega ravnateljstva v Ljubljani se poveri začasno nadkomisarju dr. Alojziju Guštinu z naslovom policijskega svetnika.

Ptujski okrajni zastop se razpusti in komisarijem imenuje posestnik Mihael Brenčič ml.

Občini Črni vrh nad Idrijo in Vipava protestirata proti zasedenju po Italiji in izražata, da hočeta ostati v jugoslovanski državi.

Vojak iz zasedenega ozemlja, ki so pribežali v naše kraje, da jih ne internirajo Italijani, se sprejmejo v vojaške službe.

Državni urad za zunanje zadeve na Dunaju javlja, da je pripravljen dovoliti, da smejo jugoslovanski uradniki, ki se selijo iz Nemške Avstrije, prestopiti meje, ne da bi se jim preiskovala prtljaga, če se dovoli isto v obratnem slučaju. Narodna vlada pritrdi predlogu z dostavkom, da naj se ta pravica raztegne tudi na naše begunce v Nemški Avstriji, ki se vračajo domov.

Poverjenik za javna dela poroča, da bo kmalu mogoče izdelovati doma superfosfat in toliko papirja, kolikor ga rabimo.

Zgradbe barak v Sterntalu pri Ptujju naj se porabijo za invalide, ki naj vršijo tam kako domačo obrt; tudi se pošljejo tja začasno goriški begunci iz Nemške Avstrije, dokler jim ni mogoče vrniti se domov.

S 23. seje v Ljubljani, z dne 25. novembra 1918.

Narodna vlada prične s koroškim deželnim odborom pogajanja o začasni meji med območjem Narodne vlade SHS v Ljubljani in Nemško Avstrijo pod pogojem, da nemške čete izpraznijo slovensko ozemlje tudi na severnem bregu Drave. Pogajanja se vrše v Ljubljani brez preudca za končno določitev meje na mirovnem kongresu. V tem smislu sta se obvestila koroški deželni odbor in državni urad za zunanje zadeve na Dunaju.

Protesti proti zasedenju po Italijanih in proti kršenju mednarodnega prava v zasedenem ozemlju naj se pošiljajo iz prometnih ozirov Narodni vladi v Ljubljani in ne Narodnemu vječu v Zagrebu, in sicer v dveh izvodih. Prebivalci zasedenega ozemlja se naprošajo, da zbirajo gradivo o kršitvah mednarodnega prava po Italijanih in ga z navedbo kar mogoče natančnih podatkov pošiljajo Narodni vladi v Ljubljani, ki bo ukrenila nadaljnje korake.

Razveljavita se društveni in shodni zakon z dne 15. novembra 1867; istočasno se razveljavi § 23. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862 in se dovoli prosta kolportaza. Tozadevne naredbe prinašamo na drugem mestu.

Odslovljenim uradnikom se izplačajo dne 1. decembra t. l. vsi dosedanj službeni prejemki kot sustentacija proti poznejšemu obračunu s prizadetimi vladami, kakor to dela Nemška Avstrija proti drugorodnim uradnikom.

Odobri se imenovanje ministerialnega tajnika dr. Franca Skaberneta za administrativno-ekonomičnega poročevalca v oddelku za uk in bogočastje in imenovanje profesorjev dr. Ivana Grafenauerja in dr. Leopolda Poljanca za višja šolska nadzornika.

V Ljubljani se ustanovi poštno-liranični urad, ki prične poslovati 1. januarja 1919.

Transportno vodstvo v liceju se razpusti.

Med zaplenjenim blagom se nahaja mnogo železnih predmetov, ki so porabni pri železnici. Direkciji državnih železnic se dovoli pristop povsod, kjer je shranjeno rekvirirano blago, porabno za železniško upravo takoj ali v doglednem času, da si izbere porabne predmete.

Poštni uradi v slovenskem delu Štajerske na severni jezikovni meji dobivajo še vedno okrožnice od poštnega ravnateljstva v Gradcu. Obvestijo se, da jih te okrožnice ne vežejo. — Rudarski nadsvetnik Pirnat se začasno nastavi pri oddelku za javna dela. — Eksportno dovoljenje za vse predmete daje odslej poverjenišvo za trgovino in industrijo. — Izvršile so se izpremembe v sodni službi.

Nedeljski shodi jugoslovanske socialne demokracije.

Zagorje ob Savi. Dne 24. t. m. se je vršil pri nas javen ljudski shod v dvorani gosp. R. Miheliča pod predsedstvom sodruga Peterlina. Navzočih je bilo več kot 1500 oseb med njimi okoli tisoč rudarjev. Ker je bil sodrug dr. Lemež vsled zamude vlaka zadržan, je referiral namesto njega sodrug Čobal. K prvi točki, ki je bila informativnega pomena je sodrug Čobal informiral delavstvo o zadnjih dogodkih, potem o dogovoru z vrhovnim rudniškim uradom in rudniško direkcijo, kako se naj uredi rudniško konzumno društvo, potem o bratovski skladnici in njenem vojnem posojilu, nato o povabilu rudarskih zaupnikov na razgovor k poverjeništvu za javna dela v Ljubljano. Delavstvo je bilo s koraki, ki so jih napravili zaupniki jako zadovoljno, kar je pokazalo s svojim odobravanjem. Po pojasnitvi je sodrug Čobal poročal o političnem stanju, energično protestiral proti zasedanju kraljevske italijanske vojske jugoslovanskega ozemlja. Razložil je zahteve resolucij, jugoslov. socialdem. stranke, zlasti po izvedbi splošne, enake, po proporcionalnem sistemu volitve za oba spola in sklicanje konstituante. Potem je prešel govornik na gospodarski in soc. del resolucije. Razložil točko za točko. Delavstvo je z burnim odobravanjem pritrjevalo izvajanju s. Čobala. Ob koncu shoda so izvolili zborovalci delegate za razgovor s poverjeništvom za obrt in industrijo sodruga Prašnikar Antona, Smole Ignaca in Krauskopf Antona. Ko so zborovalci sodrugom potem še naročili razne želje, ki jih naj zaupniki pri razgovoru pri poverjeništvu predlože, in je bila resolucija soglasno sprejeta, se je shod po dvehurnih razpravah v najlepšem redu zaključil. Na shodu pa se je pokazalo, da je v Zagorju socialistična trdnjava, ki jo ne razbijejo tudi razni ljudje, ki mislijo, da je sedaj čas raznašati različne laži in hujskati proti našim zaupnikom. Shod pa je bil tudi opomin gospodom, ki hočejo s silo napraviti iz socialistov liberalce, da je ta igra, z nasilstvom delati za kakšno stranko, jako nevarna za njih same.

Sostanji-Velenje. Kakor po drugih krajih tako smo imeli v nedeljo dne 24. novembra tudi pri nas shode. Prvi, — rudarjev, — se je vršil ob 10. dopoldne v rudniški čakalnici v Velenju, drugi — strojarjev — ob 3. popoldne pa v dvorani hotela gospe Vasljeve v Šostanju. Obiskana sta bila oba shoda prav dobro. Poročal je sta obeh sodrug Tokan iz Ljubljane. Dnevni red shodoma je bil isti kakor drugod. Resolucije, katere so bile objavljene v »Napreju« dne 23. t. m. so bile soglasno sprejete, zlasti del, ki se izreka glede vladavine v Jugoslaviji za socialno republiko je našel glasen odmev. Uredile so se v Velenjem kakor tudi v Šostanju potrebne priprave za strokovno organizacijo rudarjev in strojarjev. — Prijatelj! Širimo naš dnevnik »Naprej« in posvetimo vse svoje moči naši strokovni organizaciji, zakaj le tako pridemo v novi državi do veljave in do pravic. Politična in strokovna zavest vodi delavstvo k uspehom!

Vesti iz Celja.

Socialistične organizacije napredujejo v Celju in okolici, da je veselje. Strokovna organizacija kovinarjev v cinkarni in v tovarni za posodo raste od dne do dne, zlasti v slednji tovarni so skoro vsi moški in ženske pristopili v strokovno organizacijo ter se pripravljajo, da stavijo svoje zahteve.

Politična organizacija je tudi prav močna in si je pridobila znaten vpliv v javnosti. K temu je pripomogla zlasti zadnja narodna manifestacija, katere so se udeležili vsi tovarniški delavci z rdečimi zastavami in trakovami, ter napravil na občinstvu dober vtis. Občinski svet v Celju se je reformiral in je sestavljen sedaj iz 8 nemških, 5 klerikalnih, 5 liberalnih, 6 socialnodemokratskih zastopnikov. — Celjski sodrugi pridno delamo, da se nam bo v doglednem času otvorila podružnica konzumnega društva za Ljubljano in okolico, v katero bodo pristopili tudi delavci iz Štor. — Aproxizacija v Celju ni tako slaba. Imamo precej govejega in tudi sviniškega mesa, tudi špeha se vidi v izložbah. Upamo da bo kmalu boljše. — Naši nemškutarji bi sedaj vsi radi pri-

stopili v soc. dem. stranko, za kar se jim mi delavci zahvalimo in jih prosimo, da naj ostanejo, kjer so bili. Nemške delavce sprejememo z odprtimi rokami, ker so naši sotrpini in se hočemo z njimi skupno boriti. Nemške študentske »purgarije« pa nočemo, ker vemo, da ta ne bi prišla v našo stranko iz prepričanja, temveč iz oportunitete.

Drugače je življenje v Celju mirno. Nemci se prilagajajo novim razmeram in upamo, da naša vlada ni in ne bo otežkočala mirnega življenja med nami. Mi soc. demokratje se hočemo boriti za svobodo in pravice vseh. — Tudi naš »Naprej« je pri nas precej razširjen, ali se ne tako kakor bi bilo treba. Treba je še agitirati in naročnike pridobivati. Zlasti moramo »Naprej« spraviti v vse gostilne, kavarne in bravnice, kamor delavci zahajajo.

V nedeljo je umrl sodr. Rudolf Vrečko. Pokojnik je bil mlad in agilen sodrug; bil je med ustanovitelji politične in strokovne organizacije v Celju. Celjsko delavstvo je izgubilo dobrega sodruga, ki si ga ohrani v trajnem spominu.

Dnevne vesti.

— Člani konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki kupujejo v prodajalni v Sp. Šiški, naj vzemo na znanje, da se vrši člansko zborovanje za to okrožje v petek, 29. novembra ob 8. uri zvečer pri Šternu v Sp. Šiški.

— Opoldanski strel. Od včeraj dalje se opoldanska ura v Ljubljani naznanja s strelom.

— Imenovanje Narodne vlade SHS v seji dne 23. novembra 1918. Pri višjem deželnem sodišču SHS v Ljubljani se začasno imenujejo: za predsednika Ivan Kavčnik, dvorni svetnik na vrhovnem in kasacijskem dvoru na Dunaju; za podpredsednika dr. Anton Rogina, svetnik višjega deželnega sodišča v Gradcu; za svetnika Fran Milčinski, višjesodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani, in dr. Anton Kremžar, državni pravdnik v Novem mestu, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika. — V službovanje pri višjem deželnem sodišču SHS v Ljubljani se začasno dodelijo: Mihael Gabrijelčič, dvorni svetnik pri vrhovnem in kasacijskem sodišču na Dunaju; dr. Gojmir Krek, dvorni tajnik pri vrhovnem in kasacijskem sodišču na Dunaju, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika; Henrik Lašič, deželnosodni svetnik pri okrožnem sodišču v Gorici; dr. Anton Skumović, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Gradcu; Rudolf Sterle, deželnosodni svetnik pri okrožnem sodišču v Gorici. — V službovanje pri višem državnem pravdniku v Ljubljani se začasno dodelijo: Ivan Okretič, generalni svetnik pri generalni prokuraturi na Dunaju; Andrej Jeglič, predsednik okrožnega sodišča v Gorici. — Imenuje se začasno: za predsednika deželnega sodišča SHS v Ljubljani dr. Anton Papež, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani, z naslovom in značajem višjesodnega svetnika; za podpredsednika deželnega sodišča SHS v Ljubljani Fran Regally, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za predsednika okrožnega sodišča v Novem mestu Josip Zmavec, deželnosodni svetnik v Novem mestu; za prvega državnega pravdnika pri državnem pravdniku v Ljubljani Božidar Bežek, deželnosodni svetnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za pisarniškega ravnatelja pri višem deželnem sodišču v Ljubljani Vladimir Henrik Abram, višji pisarniški predstojnik v Novem mestu.

— Slovenska Matica. Odborova seja »Slovenske Matice« se bo vršila v četrtek, dne 28. novembra 1918, ob šesti uri popoldne v društvenih prostorih.

— Francoski krožek (Cercle Franco-Illorien) v Ljubljani bo imel svoj redni občni zbor v sredo 11. decembra t. l. ob 6. uri zvečer v »Mladiki«, pritličje. Nanj se vabijo člani ter sploh prijatelji francoskega jezika in slovenstva. Tisti člani, ki imajo iz društvene knjižnice izposojene knjige, se prosijo, da jih čim prej vrnejo društveni knjižničarki.

— Pevsko društvo »Slavec«. Pevska vaja za moški zbor je jutri, v četrtek, za mešani zbor v petek, obakrat ob 8. uri zvečer. Pridite vsi! — Odbor.

— Poverjenik za notranje zadeve dr. Brejc sprejema stranke vsak dan od 11. do 1. ure.

— Društveno pravo odpravljeno. Naredba poverjenika za notranje zadeve. Avstrijski državni zakon z dne 15. novembra 1867, drž. zak. štev. 134 o društvenem pravu se razveljavi. Na njegovo mesto stopijo sledeča določila: § 1. Ustanavljanje društev je prosto; prepovedana so le društva, ki v svojih pravilih zasledujejo namene, nasprotujoče splošno priznanim načelom pravne države. § 2. Društvo mora svojo ustanovitev, pravila in sedež društva ter člane vodstva tekom treh dni naznani pristojni oblasti. Enako je naznani vsakokratno izpremembo teh okoliščin. § 3. Vsako prireditev, ki ni omejena na člane društva, mora društveno vodstvo naznani 24 ur pred prireditvijo pristojni oblasti. § 4. Razpust društva se izvrši: a) prostovoljno; b) na odredbo vlade, ako društvo s svojim delovanjem nasprotuje splošno priznanim načelom pravne države. § 5. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim statu-

tom magistrat. § 6. Vse vloge društva so proste kolka. § 7. Prestopke te naredbe kaznuje pristojna oblast z denarno globo do 1000 K ali z zaporom do enega meseca. § 8. Ta naredba stopi v veljavo z dnem razglasitve. — V Ljubljani, dne 25. novembra 1918. — Dr. Brejc s. r.

— Srbski poročnik Stojan Antonijević je včeraj ob osmih dopoldne umrl v deželni bolnici. Pogreb rajnika, ki ga je pobrala spremeljevalka vojne — jetika, bo jutri ob dveh popoldne.

— Kje je obleka za begunce? Iz pisarne Narodnega sveta smo prejeli: Naši begunci so že septembra oddali staro obleko, da dobijo toplo zimsko obleko, toda se danes je niso dobili. Kje je ta obljubljena obleka, katero begunci in njihovi otroci vsled zime tako nujno potrebujejo? Prosimo pristojno oblast, da se takoj zgane in begunce obleče za zimo.

— Iz politične organizacije na Zidanem mostu. Tajnikom socialno demokratične politične organizacije na Zidanem mostu je bil imenovan na političnem shodu, ki se je vršil dne 17. t. m., pisarniški pomočnik Jeli Ivan.

— Vojaški konji se nič več ne prodajajo. Pač pa se konji še nadalje oddajajo kmetovalcem protj reverzu, ko je komisija konja precenila. Županstva in vse tiste, ki so se pečali s prodajo konj, pozivlja Narodna vlada, naj nemudoma predlože račune in denar poverjenstvu za narodno brambo.

— Srbi zasedli Pliberk. O zasedbi Pliberka po Srbih se nam poroča: V soboto zvečer je dospelo osem mož z dvema častnikoma v Pliberk. Zasedli so takoj pošto in davčni urad, ter mestno hišo, kjer je bil ravno zbran mestni odbor, da izvoli po pred kratkim umrlemu županu Nikolaju Girardiju novega župana. Srbski častnik, ki je zasedel mestno hišo, je izjavil, da je volitev novega župana nepotrebna, ker bo vpostavil komisarja. Zahteval je takojšnjo odpustitev meščanske straže in izročitev vsega orožja. V pondeljek se ni več uradovalo.

— Grehi višjih poveljstev se maščujejo nad prebivalstvom. S Tirolskega prihajajo poročila, da zaplenjajo Italijani v zasedenih ozemljih ogromne množine blaga in živeža, ki so ga pustila bivša avstro-ogrška poveljstva neposredno za bojiščem brezobzirno na cedilu. V italijanske roke je prišlo nič manj kot štiristo vagonov sladkorja, dočim ni dobivala dežela zadnje čase nobenega sladkorja. Pa tudi na bojišču so morali biti vojaki brez njega. Tirolsko prebivalstvo odločno zahteva, da pridejo zlati ovrtniki pred sodišče, da se s tem zadosti pravičnosti čutu ljudstva, nad katerim se sedaj maščujejo grehi višjih vojaških poveljstev. Vnebovpijoč škandal je, kako so ravnala in gospodarila višja poveljstva in edino pravičnostno je, da se postavijo krivci na zatožno klop.

— Vojaška gaža bivšega cesarja Karla. Pravkar so odkrili tajen akt vojnega arhiva v vojnem ministrstvu, ki ima naslednjo vsebino: Plačilni urad vojnega ministrstva je odkazal c. in kr. dvornemu plačilnemu uradu pristojbino Njegovega c. in kr. Apost. Veličanstva kot armadnega vrhovnega poveljnika letni znesek 1.500.000 kron na račun mobilnega kredita za dobo vojne. Za čas od decembra 1916 do vključno 1918 je to pristojbino, namreč 2.250.000 kron, takoj za naslednje mesece pa po 125.000 kron mesečno odkazati. — To pride šele sedaj na dan! Parlament ni vedel o vsem tem, kako se je zapravljalo državno imetje seveda nič, za hrbtom državljanov so mogli ti visoki gospodje dvora in generalitete gospodariti in zapravljati kakor so hoteli. No, vbodoče bo pač drugače!

— Madžarska podjetja na Hrvaškem. Narodno vječe v Zagrebu je odredilo, da morajo vsa madžarska podjetja, ki poslujejo na Hrvaškem, premestiti svoje sedeže tekom enega meseca na ogrska tla. Ker so madžarski interesi izjavili, da v tako kratki dobi ne morejo ugaditi jugoslovanske vladi, je dovolilo poverjenstvo za trgovino, da se rok za premestitev teh podjetij podaljša.

— Slovenski šolski pouk med ogrskimi Slovenci. »Novine«, organ ogrskih Slovencev, pišejo, da se sme v tamošnjih šolah svobodno poučevati slovenski jezik. Učenje madžarskega jezika se v prvem razredu lahko odstrani. To je dovolil ogrski naučni minister.

— Prve hrvatske poštne znamke. Z 29. listopada se uvedejo prve hrvatske poštne znamke, in sicer štiri vrste, po 10, 20, 25 in 45 vinarjev. Desetvinarske so rdeče, 25 vinarske modre, 45 vinarske vijoličaste in 20 vinarske sivozelenkaste. Znamke so natisnjene po načrtih umetnikov Sabljica in Valića. Na vrhnjem delu znamk je naslikan suženj, ki lomi svoje okove, nad njim se nahaja napis »Hrvatska«, na levem in desnem oglu črke SHS. Ob straneh so olepšave v narodnem slogu, na spodnjem delu znamke so združeni grbi Hrvatske, Slovenije in Dalmacije brez krone, in pod tem v polkrogu napis 29. oktobra 1918, na levem in desnem spodnjem oglu pa cena.

— Ogrska republikanska stranka in dinastija. Ogrska republikanska stranka se je bavila z zadevo zaprisege bivšemu nadvojvodu Jožefu. Tem povodom je stranka izjavila, da

priznava pravice vsem državljanom in jih tudi članom bivše dinastije ne odreka, toda odločno pa se mora upirati vsakemu privilegiju in predpostavljanju posameznih oseb. Stranka je obenem zahtevala, da se vse osebe, ki bi vzdržavali z bivšim kraljem in njegovimi pristaši kakršnekoli politične in ljudstvu škodljive gospodarsko-socialne zveze, postavijo pred sodišče, ki naj jih izžene iz dežele in jih zapleni imetje.

— Trgovska pogodba med češko in bavarsko državo. V Pragi se je te dni sklenila trgovska pogodba med češko in bavarsko republiko, ki bo obstojala v zamenjavanju trgovskih izdelkov. Češka bo dobavljala Bavarski razno blago, predvsem živež, Bavarska pa bo izvažala na Češko industrijske izdelke. Obračun bo mesečen, za prevzemanje blaga bodo obstojale mešane komisije na mejnih postajah.

— Drobne vesti iz Češke. Praška »Česká Svoboda« piše, da se najbrže izvrši revizija procesa bivšega narodno-socialnega poslanca dr. Švihe, ker so se menda našli dokazi za njegovo nedolžnost. Kakor znano, je bilo v letu 1914. Švihl izpričano konfidentstvo. — Občinski odbor v Zabovreskách poroča: »Prevzeli smo od nemškega gozdnega upraviteljstva upravo takozvanega »Cesarskega gozdu«. Najem odpovedujemo, ker je pogodba potekla. Ali hkrati spreminjamo tudi ime gozda; odslej se imenuje: Wilsonov gozd«. Za vrage, ti ljudje pa v sedanjem resnem času izvršujejo sila važne stvari! To imajo prostega časa za takšne malenkosti! — V Rimu izhaja dvakrat na teden češki časopis: »V boj!« Na čelu lista je znak češko-slovaške republike s cepcem in sulico. — V Parizu izdajajo že četrto leto »Československa Samostalnost«. Glavni urednik je dr. Iv. Markotič. — Praško letališče, kjer je že letal drzni, po vratolomnih poletih slavní francoski aviatik Pegout (med vojno pal v dvoboju z nemškimi letalci) so te dni otvorili. V obsegu meri 8 hektarov in ima zelo ugodno lego. Več čeških letalcev je že letalo vpričo mnogobrojnega občinstva. Ustanovilo se je tudi novo letališče, ki ga je prevzela podružnica budimpeštanske letalske tvrdke »Alma«. — S 1. prosincem 1919. začne pod uredništvom sodruga L. Winterja izhajati strokovni list društva trgovskih potnikov, in sicer z imenom »Cestovni Obzor«.

Shodi.

— Zaupnikom strokovnih organizacij in odbornikom Zveze delavskih društev. Jutri v četrtek ob pol 8. zvečer se bo vršila seja v upravnistvu »Napreja«. Udeležite se vsi seje brez nadaljnega vabila.

— Glince-Vič-Rožna dolina. Ustanovni zbor izobraževalnega društva »Svoboda« za ta okraj bo v soboto, 30. novembra, ob 7. uri zvečer v gostilni »Amerika« na Glincah. Sodruzi, sodružice, udeležite se polnoštevilno tega važnega zbora.

— Šišenska podružnica »Svobode« se je z včerajšnjim dnem zopet ustanovila in se lotila izobraževalnega dela z novimi silami in novim veseljem. V lepem številu so bile zastopane šišenske žene in dekleta, ki so z zanimanjem in pazljivostjo sledile izpodbudljivim besedam sodružice Marice Urbančeve in ljubljanskega referenta. Z zadovoljstvom so sprejele vest, da izide o novem letu 1919 prva številka družinskega lista »Svoboda«. To bo lep sloven mesečnik, ki bo nudil našim rodbinam primernega čtiva, prinašal povesti in pesni, poučne in zabavne članke. Človek se ne zadovolji le s telesno hrano, temveč njegova duša kopni tudi po duševni hrani, po krasnem berilu, živahnem razvedrilu, gledaliških igrar in umetnosti. Izbojevati si hočemo lepše življenje na tem svetu, ne le gnotno, ampak tudi duševno. Svoboda nas vabi, dviga in krepi. Srca mladine hlepe po resnici, pravici, svobodi in lepoti. Dajmo ji prilike, da nadomesti, kar je izgubila radi materialnih skrbi in jarma, ki je težil na njenih ramah. Društvo »Svoboda« ima doslej eno samo veliko knjižnico (v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6) in skušalo bo ustanoviti podružniške knjižnice in čitalnice, prirediti gospodinjstvi tečaj in druge poučne tečaje, za pevce pevski odsek, za godce tamburaški odsek, priredi izlete in veselice. Prva bo na Silvestrov večer in v ta namen se že zdaj pripravlja vse potrebno, da bo uspela v čim največje zadovoljstvo vseh. Vrnili so se sodruzi iz raznih front, iz velikih mest in malih gnezd v zaledju: Pojdimo vsi na delo, sodruzi in sodružice, za lep procvit naše »Svobode«.

— Delavci cementne tovarne v Zidanem Mostu so imeli prvič dne 17. nov. 1918. sestanek in drugič dne 19. nov. 1918., kjer se je vršila volitev na listke in so bili naslednji delavci izvoljeni v delavski svet: Oddanih je bilo 65 glasov. Izvoljena sta bila v delavski svet Gajšek Ivan in Pepelnak Karol. — Cenjeni delavci cementne tovarne, izvolili ste si delavski svet; kar stoji tovarna, nikdar še

niste povedali vsi skupaj, kaj hočete, vi ste znali da vam nekaj manjka, pa povedati se niste upali, ker ste se preveč bali vaših mogotcev. Prišla je ura, ko ste se začeli zavedati, da ste tudi ljudje in ne samo orodje mogotcev, ki so vas samo izrabljali, zato vas pozivljamo tukajšnji delavski svet skupno z onim iz Zidanega Mosta, da se v močno delavsko organizacijo organizirate in s tem pokažete, da ste zreli za bodočnost, ki bo boljša kakor je bila dosedanjost. Zato vas pozivljamo, da pridete v nedeljo popoldan ob 2. uri vsi na shod, ki se bo vršil v gostilni gosp. Moserja. Nihče ne sme manjkati, tisti, ki manjka izdaja svoje brate; z vami naj pridejo tudi žene. Govornika bosta iz Ljubljane in Trbovelj in bosta govorila o sedanjih razmerah. Tovariši pa se bodo vpisali v organizacijo.

Člansko zborovanje za okrožje Tržič na Gorenjskem pa se vrši v nedeljo, 1. decembra, ob 3. uri popoldne pri Pelarju v Tržiču. — Vabimo k polnoštevilni udeležbi.

Umetnost in književnost.

Iz gledališke pisarne. Slavno občinstvo ima gotovo iz prejšnjih časov razne kostume, ki jih morda sploh nihče več ne rabi. Zato prosi vodstvo »Narodnega gledališča« narodno zavedne družine, da blagovolijo podariti, oziroma za nižje cene prodati gledališču vse, česar ne potrebujejo, kar bi pa gledališču utegnilo mnogo koristiti. Gledališka garderoba je tekom vojne mnogo trpela in je sedaj nujno potrebna izpopolnitve. Zanašamo se, da ta naš apel na p. n. občinstvo ne bo ostal brez odziva.

Zadnje vesti.

Srbi na Štajerskem.

Maribor, 27. novembra. (Ljubljanski korespondenčni urad.) V Spielfeldu, ki so ga predvčerajšnjem zasedli Srbi in naše čete je vse mirno. Kolodvor, kraj sam in železniški most čez Muro je na obeh straneh zastražen. Vse prebivalstvo, sedaj prosto nemškega pritiska, govori slovenski in se z našim vojaštvom dobro razume. Ker so Nemci iz bližnjega, tri kilometre oddaljenega trga Strassa streljali na našo posadko, ko je zasedla Spielfeld, je odšel 16 mož Srbov v Strass, zasedel trg in razorožil Nemce. Proti Arvežu naša posadka ni prodirala, ampak se je ustavila nekoliko sto metrov severno od Spielfeldskega kolodvora. Po zasedbi teh krajev so se Srbi zopet povrnili v Maribor in je ostala tam le naša posadka. Poročila nemških listov, da Srbi prodirajo preko Lipnice proti Gradcu, so popolnoma neresnična.

Italijani hočejo ostati na Tirolskem.

Inomost, 26. nov. (K. u.) Kakor poroča »Bozener Tiroler«, naznanjajo Italijani na južnem Tirolskem potom plakatov, da zasedba dežele do Reschen - Scheidecka - Brennerja - Toblach ni mišljena kot začasna, marveč kot stalna in nespremenljiva.

Zaplenjeno blago.

Maribor, 27. novembra. (Ljubljanski korespondenčni urad.) Tukajšnjemu nemškemu trgovcu Kokoschnegu je bilo na kolodvoru tik pred odpremo zaplenjenega za poldrugi milijon suknenega in platnenega blaga, ki ga je prodal nemško-avstrijski vladni in ga hotel iztihnati. Blago bo med naše ljudstvo razdeljeno.

Angleži o našem položaju.

London, 26. nov. (K. u.) O položaju v jugovzhodni Evropi, posebno ob Jadranskem morju, poročajo »Times«: Dobro poučeni krogi se zavzemajo, naj aliranci vodijo jasno aktivno politiko glede vseh spornih vprašanj, ker bi drugače utegnili priti do tega, da najdejo v teh krajih popolno zmešnjavo.

Protestna stavka na Češkem.

Praga, 26. nov. (K. u.) Čehoslovaški tiskovni urad poroča: Delavstvo severne železnice v Češki Lipi je sklenilo zaradi zasedbe kolodvora v Češki Lipi po čeških četah, da ne bo izpolnjevalo odredbe čeških predstojnikov. Takoj po shodu se je pričela pasivna resistenca nemškega osobja. Osobje delavnic je sklenilo, da prične s štrajkom, ako se ne umaknejo češke čete iz Češke Lipe. Osobje delavnic železnice Usti-Toplice se je izjavilo za sklep osobja severne železnice.

Pogajanja med Poljaki in Rusini.

Krakov, 26. nov. (K. u.) Kakor se poroča iz Lvova, so ustanovili tamkaj poljski upravni odbor. Prva naloga mu bo, da uvede sporazumno z varšavsko vlado z Rusini pogajanja glede ustavitve nadaljnjih bojov v vzhodni Galiciji in glede ureditve modusa vivendi med obema narodoma.

Konferenca nemških zveznih držav.

Berlin, 26. nov. (K. u.) Na današnji seji konference nemških zveznih držav so sprejeli

na predlog Ebertov nastopni resume kot rezultat: 1. Vzdrževanje edinosti Nemčije je nujna zapoved. Vsi nemški rodovi stoje kompaktno na strani nemške republike. Zavezujejo se, da bodo delovali odločno v smislu državne edinosti in nasprotovali federalističnim stremljenjem. 2. Vpoklicu konstituirajoče narodne skupščine se splošno pritrjuje, prav tako namenu državnega vodstva, da dovrši pripravo narodne skupščine kar najprej. 3. Dokler se ne snide narodna skupščina, so delavski in vojaški sveti reprezentanti narodne volje. 4. Državno vodstvo se prosi, da pospeši sklepanje predhodnjemu miru.

Profesor Berthelemy o krivdi cesarja Viljema.

Paris, 26. nov. (K. u.) »Agence Havas« poroča: Profesor na pravni fakulteti, Berthelemy, objavlja v »Matinu« članek, kjer prihaja do zaključka, da so krutosti, povzročene po cesarju Viljemu, tudi v vojnem stanju po mednarodnem pravu prepovedane in da tvorijo zločin v smislu navadnega kazenskega prava. Cesar Viljem je zločinec in v juridičnem smislu sokriv grozovitosti, ki jih je ukazal izvršiti v protislovju z vojnimi običaji in ga zato lahko izroče.

Ententne čete prodirajo proti Ukrajini.

Kijev, 26. nov. (K. u.) Uradno poročilo ukrajinske vlade veli, da bodo ententne države po vesteh, dospelih iz Jassyja, podpirale hetmana in njegovo vlado. Pričakuje se izjava entente glede smotrov njenih čet v Ukrajini. Čete solunske vojske prodirajo skozi Rumunijo. Brodovje dospe v kratkem v Odeso. Diplomatski zastopnik entente je že na potu v Kijev.

Madžari branijo Požun.

Budimpešta, 26. novembra. Danes je odšlo iz Budimpešte več vlakov, v katerih se vozijo štirje honvedski polki in voj s strojnimi puškami. To vojaštvo je namenjeno, da brani Požun proti Čeho-Slovakom.

Mobilizacija rumunske armade.

Budimpešta, 26. novembra. Rumunski kralj Ferdinand je izdal manifest, s katerim odreja splošno mobilizacijo, da se zasede rumunsko ozemlje na Ogrskem.

Samomor tajnega svetnika.

Dunaj, 26. nov. (K. u.) Davi so našli sekcijškega načelnika v kabinetni pisarni bivšega cesarja Karola, tajnega svetnika dr. Otokarja viteza Mikischa v njegovem stanovanju obešenega. Že 22. t. m. je poskušal samomor. Takrat so ga rešili. Častniki menijo, da se je usmrtil iz žalosti zaradi razsula stare Avstrije.

Italijanske grožnje.

Praga, 26. nov. (K. u.) Kakor poročajo »Narodni Listy« iz Trsta, je tjakaj dospela vest, da dobe Italijani Trst, Pulj in velik del dalmatinske obale, torej vse, kar zahtevajo. Jugoslovani naj bi ostala le Reka. Ti pa zahtevajo zase tudi Pulj. Mesto tega naj bi dobili Jugoslovani Solun.

Chiasso, 26. nov. (K. u.) »Popolo d'Italia« se zavzema za to, naj Italija oficijalno začne politične in vojaške sovražnosti proti Jugoslaviji, ker vse sovražnosti Jugoslovani diplomaticega in vojaškega značaja proti Italiji izhajajo iz jugoslovanskega Narodnega sveta, ki ima pomen državne vlade.

Angleški parlament razpuščen.

London, 25. nov. (K. u.) Kralj je podpisal proklamacijo, s katero se razpušča poslanska zbornica.

Poljsko-ruski spor.

Varšava, 26. nov. (K. u.) Zunanje ministrstvo je sprejelo vest, da je sovjetska vlada internirala poljsko zastopstvo v Moskvi, aretirala del uradništva in zaplenila dokumente. Ministrstvo zahteva od narodnega komisarja zunanjih zadev, Čičerina, brzogovorna pojasnila in se obrača do češkega zunanjega ministra s prošnjo za posredovanje pri sovjetski vladi. Poljski poslanik v Moskvi, Lewicki, je odgodil svoje potovanje v Rusijo do principieline odločitve razmerja napram Rusiji.

Aprovizacija.

Sveža repa za I. okraj. Stranke I. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 28. t. m., dopoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: Od 8. do 9. št. 1 do 400, od 9. do 10. št. 401 do 800, od 10. do 11. št. 801 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino. Kg stane 20 vinarjev.

Sveža repa za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 28. t. m., in v petek, dne 29. t. m., pri Unionu v Spodnji Šiški. Določen je ta-le red: V četrtek, dne 28. t. m., popoldne od 2. do 3. št. 1 do 300, od 3. do 4. št. 301 do 600, od 4. do 5. št. 601 do 900. V petek, dne 29. t. m., dopoldne od 8. do 9. št. 901 do 1200, od 9. do 10. št. 1201 do 1500, od 10. do 11. št. 1501 do konca. Stranka dobi lahko poljubno množino repe. — Kg stane 20 vinarjev.

Sveža repa za IX. okraj. Stranke IX. okraja prejmejo svežo repo na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 28. t. m., dopoldne pri Unionu v Spodnji Šiški. Stranka dobi za vsako osebo poljubno množino. Kg stane 20 vinarjev.

Kis na rdečo izkaznice B. Stranke z novimi izkaznicami ubožne akcije, zaznamovanimi s črko B, prejmejo kis v četrtek, dne 28. t. m., v petek, dne 29. t. m., in v soboto, dne 30. t. m., pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je ta-le red: V četrtek, dne 28. t. m., dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od 2. do 3. št. 601 do 800, od 3. do 4. št. 801 do 1000, od 4. do 5. št. 1001 do 1200. V petek, dne 29. t. m., dopoldne od 8. do 9. št. 1201 do 1400, od 9. do 10. št. 1401 do 1600, od 10. do 11. št. 1601 do 1800, popoldne od 2. do 3. št. 1801 do 2000, od 3. do 4. št. 2001 do 2200, od 4. do 5. št. 2201 do 2400. V soboto, dne 30. t. m., dopoldne od 8. do 9. št. 2401 do 2600, od 9. do 10. št. 2601 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 1 liter kisa. — Liter stane 1 K.

Vžigalice in mlo za II. okraj. Stranke II. okraja prejmejo vžigalice in mlo na zelena nakazila za krompir v četrtek, dne 28. t. m., pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8. do 9. dopoldne štev. 1 do 300, od 9. do 10. štev. 301 do 600, od 10. do 11. štev. 601 do 900, popoldne od 2. do 3. štev. 901 do 1200, od 3. do 4. štev. 1201 do 1500, od 4. do 5. štev. 1501 do konca. Vsaka stranka dobi za vsako osebo 5 škatlic vžigalic in 2 kosa mila, kar stane 1 krono.

Izdajatelj in odgovorni urednik

Josip Petejan.

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico
vabi svoje člane na

člansko zborovanje
ki bo

za okrožje Spod. in Zgor. Šiška
v petek, 29. novembra, ob 8. uri zvečer

== pri Šternu, Planinska cesta ==

za okrožje Tržič na Gorenjskem
v nedeljo, 1. decembra, ob 3. uri popoldne

== pri Pelarju v Tržiču. ==

Načelstvo.

Nadzorstvo.

Št. 1038/Pr.

Razpis.

Popolniti je 12 službenih mest za provizorne strežnike moškega spola v deželni blaznici na Studencu. S to službo je spojena pravica do prostega stanovanja (brez družine), hrane, službene obleke in nagrade mesečno 60 K v prvem letu, 80 K v drugem letu. Po dvestoletnem zadovoljivem poskusnem službovanju in po prestatnem strežniškem izpitu se bo kompetentnemu oblastvu predlagalo, da se provizorni strežniki stalno namestijo s primerno višjo plačo in s pravico do časovnega napredovanja in starostne preskrbe. V smislu službenih določil za provizorne strežnike prosilci ne smejo biti stari manj kot 25 in ne več kot 35 let. Prošnje, katerim je priložiti dokazilo telesne sposobnosti, rojstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo ter spričevalo o navedenosti kakor tudi izkaz o dosedanjem službovanju, je vlagati osebno pri vodstvu deželnih dobrotelnih zavodov v Ljubljani do 31. decembra 1918. Tam se dobivajo tudi podrobnejša pojasnila.

Iščeta se dva umna, zaupljiva
elektrikarja

zmožna vsakega dela v izpeljavah, inštalacijah kakor tudi v obratu (dvigala, motorji) pri telefonih in ključavničarskih delih. Stalna služba, dobra plača, stanovanje in prehrana na razpolago. Ponudbe naj se pošljejo na vodstvo elektrodne tovarne na Dobravi. Gor.